

האי קרוב לשכר ורחוק להפסד הוא. וא"ת תיקשי ליה אמתי (לקמן עב:) דילא השער פוסקין דהתם נמי אין הלוקה מפסיד כלום בתקיפה וי"ל דשאינן התם כיון דאין הפירות מוזכרין ללוקה אין ניכר שיהא קרוב לשכר ורחוק להפסד ופוסק עמו על

ל"ה א"מ מ"י פ"י מהלכות גולה וזהו הלכה ב' ועין בהשגות ובמגד משנה סגסג לאוין קא טושיע י"ד ס"י קפו טעמ' ק"ה:
ל"ו ב מ"י פ"ג מהלכות גולה ואברהם ה"י ט סגסג עשין ע"י טושיע ח"מ ס"י סגסג טעמ' ו' ל"ו ג מ"י פ"י מהלכות גולה וזהו הלכה ב' סגסג לאוין קא טושיע י"ד ס"י קפו טעמ' ו' ל"ה ד מ"י פ"ג מהלכות גולה ואברהם ה"י ט סגסג עשין ע"י טושיע ח"מ ס"י סגסג טעמ' ו':

קרוב לשכר. א"ת יקרה: **רחוק להפסד.** א"ת תקפה לא מקבל עליה. ומניא פירקין (ד' עב.) קרוב לשכר ורחוק להפסד רשע דשקיל רבית דכיון דאינו מקבל עליו אחריות המקח נמלא שאין זה מכר ומעות הלוואה הן אללו וקרבות השכר מחמת רבית הוא:

ה"ג כיון דקביל עליה וזלא קרוב וזלא וז"ל: **הוא: מתני' "המלוה את חבירו לא ידור בחצרו חנם ולא ישכור ממנו בפחות מפני שהוא רבית: גמ' אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן א"ע"פ ש"אמרו ב"הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שכר הלווה ודר בחצרו צריך להעלות לו שכר מאי קמ"ל תנינא המלוה את חבירו לא ידור בחצרו חנם ולא ישכור ממנו בפחות מפני שהוא רבית אי ממתני' הוה אמינא הני מיילי בחצר דקיימא לאגרא וגברא רבית למיגר אבל חצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר אימא לא קמ"ל איכא דאמרי אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן א"ע"פ שאמרו הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שכר הלוויני ודרו בחצרי צריך להעלות לו שכר מ"ד הלוחו כל שכן הלוויני ומ"ד הלוויני אבל הלוחו לא מ"ט כיון דמעיקרא לאו אדעתא דחבא תקיף עבדי דאינשי דמסיק בהו זוזי ועביד בהו עבידתא א"ל רבא בריה מ"ט עביד מר הכי א"ל אנא כרב נחמן סבירא לי דאמר רב נחמן ע"עבדא נהום כריסיה לא שוי א"ל אימור דאמר רב נחמן כגון דארי עבדיה דמרקיד בי כובי עבדי אחריני מו אמר א"ל אנא כי הא דרב דניאל בר רב קטינא אמר רב סבירא לי דאמר דהתוקף עבדו של חבירו ועשה בו מלאכה פטור דניחא**

ה"ג כיון דקביל עליה וזלא קרוב וזלא וז"ל: **הוא: א"ע"פ שאמרו.** וז"ל: **בבבא קמא פרק שני (ד' כ"א): אינו לריד להעלות לו שכר.** ואוקימנא בחצר דלא קיימא לאגרא אכל האי גברא שדר בה עביד למיגר בית לדירתו דהוה ליה זה נהנה וזה לא חסר: **בבבא דקיימא לאגרא וגברא דעביד למיגר.** המלוה הזה היה שוכר אחרת א"ס לא מלא זה דהוה ליה הוא נהנה ובעל חצר חסר דהא קיימא להכי שיהיה משכירה לאחרים: **אכל חצר דלא קיימא לאגרא.** דהוה ליה זה לא חסר: **וגברא דלא עביד למיגר.** דהוה ליה זה לא נהנה דבלאו הכי נמי לא היה מיגר שיש לו אחרות: **קא משמע לן.** דממחויא כרביית. ויש ללמוד מכאן שאסור להלוות על בית ולדור בו אפילו בנכיתא דמתן לא ישכור ממנו בפחות. ולא דמי למשכונא של כרס (לקמן ד' עב.) דהתם זימנין דלא שקיל ביה מידי ואפי" הכי מנכי ליה והוה ליה קונה את הפירות בנכיתא זו על הספק אכל כאן זה נהנה תמיד ואין כאן ספק נמלא שוכרה בפחות: **מאן דאמר הלווה.** ולא קלץ עמו על מנת לדור ואפילו הכי אסור: **כ"ג הלוויני.** דקלץ לו דירת הנית בתורת רבית: **אכל הלווה לא.** ומתניתין דקלץ ליה או בשעת מתן מעות או לאחר כן: **סוקף עבדי דאינשי דמסיק בהו זוזי.** מחזיק בעבדיהם של צעלי חובות שלו וכופס לעשות מלאכתו: **נהום כריסיה.** לחס מאכלו והריני זני ציוס מלאכתו: **דארי עבדיה.** כך דלא

אכל היכא שהלוה על הבית שמו: דמרקיד בי כובי. ל"ן היה ומרקד בתניות לשמות יין: או על השדה מותר בנכיתא דאין מפסיד צעל שדה ובעל חצר דבלאו הכי לא יוכל להשכירו לאחרים שזה מחזיק בו במשכון וקשה דלשו לפי שזה מוחזק במשכון ירקבו הפירות ולמה לא יוכל הלוה למכור פירותיו ולפירות חובו או יקח המלוה פירות ע"מם בחובו ויש לתת טעם אחר לדבריו דכשנמלוה על הבית או על השדה שרי טפי בנכיתא דהוה כאילו השדה בידו בתורת מכר כל אותן השנים כדאמרין לעיל (ד' סג:) גבי משכנתא בלא נכיתא אינהו בתורת זבניהו א"ת ומיהו בערבין (ד' נ"א.) דקאמר רבית והתורה החירה המשמע כפירות הקונטרס דבית לא שייך מיהא א"ת ספק מדהשיב ליה רבית גמורה דבשדה בלא נכיתא לא חשיב לה לעיל אלא אבך רבית ולפירות רבית ז"ל ד"ה ר"פ רבית גמורה היא מדרבנן ולפי שהתורה החירה בהדיא לא ראו להעמיד שם חכמים דבריהם ומתני' דקמי ענין רבית ואינה רבית יש לפרש אינה רבית אפילו מדרבנן ור"ך לדחוק ולפרש לרצא דלע"ג דהוה תנא סבר דלד אחד ברבית שרי אפילו מדרבנן מ"מ סבר רבא דליה לן למימר שימיר ר' יהודה דאחד אפי' מדרבנן כל כמה דלא מפרש בהדיא ומה שדקדק רביתו תם מדלא קמי המלוה את חבירו על חצירו מכלל דאיירי בשלא הלווה על חצירו אין זה דיוק דבפרק השולח (גיטין ד' לו.) ושם ד"ה אלא) גבי הא דקמי המלוה את חבירו על המשכון אינו משמע פריך אלא מעתה הלווה ודר בחצירו הכי נמי דלא משמע והתם בעי למימר הלווה על חצירו דאפילו הלווה על חצירו משמע כדאמרין לקמן (ד' לו:)) האי משכנתא בתמא דמסקלי שביעית משמטו ועוד דאי לא אהלוהו על חצירו פריך אמאי נקט חצר הוה ליה למינקט מטלטלין הלווה ומשמתם במשכונו הכי נמי דלא משמע אלא ודאי דמשכון דחצר אמשכון דמטלטלין פריך: **אמר רב נחמן א"ע"פ שאמרו ב"ה.** בפרק כ"ל הרגל (ב"ק ד' כ"א.) גבי ההוא גברא דבנה אפסדא אקלקלתא דיתמי דקאמר לימא קסבר רב נחמן דהדר בחצר חבירו שלא מדעתו ר"ך להעלות לו שכר המ"ל א"ס כן קשיא דרב נחמן אדרב נחמן דהכא אלא לא קאי התם הכי ועוד דהכא מיירי בחצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר דהוה ליה זה לא נהנה וזה אינו חסר דמסיק: **אבל חצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר אימא לא קמ"ל איכא דאמרי אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן א"ע"פ שאמרו הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שכר הלוויני ומ"ד הלוויני אבל הלוחו לא מ"ט כיון דמעיקרא לאו אדעתא דחבא תקיף עבדי דאינשי דמסיק בהו זוזי ועביד בהו עבידתא א"ל רבא בריה מ"ט עביד מר הכי א"ל אנא כרב נחמן סבירא לי דאמר רב נחמן ע"עבדא נהום כריסיה לא שוי א"ל אימור דאמר רב נחמן כגון דארי עבדיה דמרקיד בי כובי עבדי אחריני מו אמר א"ל אנא כי הא דרב דניאל בר רב קטינא אמר רב סבירא לי דאמר דהתוקף עבדו של חבירו ועשה בו מלאכה פטור דניחא**

אבל היכא שהלוה על הבית שמו: דמרקיד בי כובי. ל"ן היה ומרקד בתניות לשמות יין: או על השדה מותר בנכיתא דאין מפסיד צעל שדה ובעל חצר דבלאו הכי לא יוכל להשכירו לאחרים שזה מחזיק בו במשכון וקשה דלשו לפי שזה מוחזק במשכון ירקבו הפירות ולמה לא יוכל הלוה למכור פירותיו ולפירות חובו או יקח המלוה פירות ע"מם בחובו ויש לתת טעם אחר לדבריו דכשנמלוה על הבית או על השדה שרי טפי בנכיתא דהוה כאילו השדה בידו בתורת מכר כל אותן השנים כדאמרין לעיל (ד' סג:) גבי משכנתא בלא נכיתא אינהו בתורת זבניהו א"ת ומיהו בערבין (ד' נ"א.) דקאמר רבית והתורה החירה המשמע כפירות הקונטרס דבית לא שייך מיהא א"ת ספק מדהשיב ליה רבית גמורה דבשדה בלא נכיתא לא חשיב לה לעיל אלא אבך רבית ולפירות רבית ז"ל ד"ה ר"פ רבית גמורה היא מדרבנן ולפי שהתורה החירה בהדיא לא ראו להעמיד שם חכמים דבריהם ומתני' דקמי ענין רבית ואינה רבית יש לפרש אינה רבית אפילו מדרבנן ור"ך לדחוק ולפרש לרצא דלע"ג דהוה תנא סבר דלד אחד ברבית שרי אפילו מדרבנן מ"מ סבר רבא דליה לן למימר שימיר ר' יהודה דאחד אפי' מדרבנן כל כמה דלא מפרש בהדיא ומה שדקדק רביתו תם מדלא קמי המלוה את חבירו על חצירו מכלל דאיירי בשלא הלווה על חצירו אין זה דיוק דבפרק השולח (גיטין ד' לו.) ושם ד"ה אלא) גבי הא דקמי המלוה את חבירו על המשכון אינו משמע פריך אלא מעתה הלווה ודר בחצירו הכי נמי דלא משמע והתם בעי למימר הלווה על חצירו דאפילו הלווה על חצירו משמע כדאמרין לקמן (ד' לו:)) האי משכנתא בתמא דמסקלי שביעית משמטו ועוד דאי לא אהלוהו על חצירו פריך אמאי נקט חצר הוה ליה למינקט מטלטלין הלווה ומשמתם במשכונו הכי נמי דלא משמע אלא ודאי דמשכון דחצר אמשכון דמטלטלין פריך: **אמר רב נחמן א"ע"פ שאמרו ב"ה.** בפרק כ"ל הרגל (ב"ק ד' כ"א.) גבי ההוא גברא דבנה אפסדא אקלקלתא דיתמי דקאמר לימא קסבר רב נחמן דהדר בחצר חבירו שלא מדעתו ר"ך להעלות לו שכר המ"ל א"ס כן קשיא דרב נחמן אדרב נחמן דהכא אלא לא קאי התם הכי ועוד דהכא מיירי בחצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר דהוה ליה זה לא נהנה וזה אינו חסר דמסיק: **אבל חצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר אימא לא קמ"ל איכא דאמרי אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן א"ע"פ שאמרו הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שכר הלוויני ומ"ד הלוויני אבל הלוחו לא מ"ט כיון דמעיקרא לאו אדעתא דחבא תקיף עבדי דאינשי דמסיק בהו זוזי ועביד בהו עבידתא א"ל רבא בריה מ"ט עביד מר הכי א"ל אנא כרב נחמן סבירא לי דאמר רב נחמן ע"עבדא נהום כריסיה לא שוי א"ל אימור דאמר רב נחמן כגון דארי עבדיה דמרקיד בי כובי עבדי אחריני מו אמר א"ל אנא כי הא דרב דניאל בר רב קטינא אמר רב סבירא לי דאמר דהתוקף עבדו של חבירו ועשה בו מלאכה פטור דניחא**

אפילו בחצר דלא קיימא לאגרא דמתני' לעולם איירי בדקיימא לאגרא כיון דמדעתו נכנסים:

ניחא

(א) ב"ק כ"א. לו. (ב) ס"ס לו. (ג) ויטין יב. ע"ש. (ד) ג"ל ר"ת הפירות שלוקח בעין און מיכר וכו'. (ה) ויע"ע ח"ס' ב"ק לו. ד"ה הלווה.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה וזלא וכו' רבית גבי וזנין דלא שקיל. קשה לי הא אם יפול לא יהיה הנכיתא רק לפי ערך שדר בו כמו בשוכר חמור ומת כתיב דרך לקמן דף ע"א וז"ל וימא דענין נכיתא לא יהי כדקן זה ולא נחשבו לפי ערך שדר כי א"כ ממילא יש לקיים סוד חלוקה דרש"י ונאמת גם בית יהיה מותר בנכיתא דאם יפול או יסרוף יפסיד וזאת הוה ללא ספק נמלא לו בשמות דבשכירות לכת מקום שפסיד דלא יפול או יסרוף יתן לו השכר רק עד זמן ההוא לפי ערך ויע"ע בא"ד אבר היבא שהלוה על הבית. עין לקמן דף ע"ב ח"ס' ד"ה אין:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה וזלא. ור"ת כי. גבי ויכ"פ הטור ורמ"א אכל דעת הרמב"ם כרש"י ועוד חילק בלא נכיתא דבשדה הוא אבך רבית ובבית רבית קלוה ועי' ר"ש ס"י ל'.

איזהו נשך פרק חמישי בנבא מציעא

א) (ממורה ו: ע"ט).
ב) [למן עג. קי: קדושין
מת: ספ. ערין ית.].
ג) בערך פסח ב' ע"ט.

תורה אור השלם

1 כשכיר שנה בשנה
יורה עמו לא ירדנו
בפרך לעינך:
ויקרא כה נג

גליון הש"ס

גמ' חשבה ספקין מינה.
עין לעיל דף סא ע"ב
חוספות ד"ה רבא ל"ע:
מתני' מרבין על השביר.
עין כ"ב דף טו ע"ב מ"ט
ד"ה ד"ה: גמ' מ"ט
ש"ר. עין לעיל דף סג
ע"ב חוספות ד"ה ומ"ר:

הגהות הגר"א

[א] ה"ס ד"ה נקטי
אע"פ כ"ו. י"ב הא לאו
הכי אקרי ועין מלמעות:

מוסף רש"י

אמר רב פפא כו'
שכראי לא פסידו. רב
פפא מטיל שכר היי ונדח
י"ב.

דלא נספרי עבדיה. שלא ירגיל להיות בטל וימעלל. נספרי המיין
משמשם כדרך המתפעלים נתיבת שיין וסמ"ך כאשר יתפעל שר
ויאמר תשטרר שהמיין מתמנעת להפסיק אומיות השורש וכאשר
יאמר בגימרת סף הסמופף מגימרת שח השמוחח וכן בלשון גמרא
משפרי מייסמין אשתיא אישתיקיל:

כי מפקינ מיניה. הרבית שלקח
מדבני אלעזר דלמר רבית קלוזה
יולאה בדיינים דקיימא לן כוותיה
לקמן (עמוד ז'): גלימא לא מפקינ
מיניה. מקחו קיים וקלוזה הרבית
יחזיר לבעליו: ולימא ליה כי אגרא
אנא. כשכרמיה אני בדמים יקרים
הללו: דהוה קא מישפריש לני. צדיות
היתה צבה אלי: מרבין מרבין
על השכר. בשכר המתנת מעות
השכירות: ואין מרבין על המכר.
בשכר המתנת המקח. ובגמרא מפרש
טעמא: ואם של חדש כחדש. ואם
תמן לי שטר כל חדש כחדש שלל
תקדים לי שכר כל השנה יחד תמן
לי שלל כחדש: ואם לגורן. ואם
אמתין לך עד הגורן ששמכור
מתבואחך ותמן לי מעותי:
גמ' שכירות אינה משתלמת אלא
לכסוף. מן הדין: אלא לכסוף. לטוף
הזמן. הלכך כי שקיל מיניה שלל
כחדש דהוו להו שנים עשר סלעים
אין זה שכר המתנת מעות שהרי
לא נתמייז לו לשלם שכירות עד סוף
החדש והאי דלמר ליה אם מעכשיו
תמן לי והאי הילך לך בעשר סלעים
אי הוה מקדים ליה הוה מחיל ליה
מדמי השכירות ומוגר ליה בפחות
משויה. אבל סיפא גבי מכר משמשך
המקח דינו ליתן המעות וכי אמר
ליה אם מעכשיו תמן הרי הילך לך
באלף הן הן דמיה וכי מיטפי עלייהו
לגורן שכר המתנת מעות הוא: דקו
בה. חיפשו אחריה עד שגמלו בה
מקרא לסמוך בהא מילתא דתשלומי
שכירות לכסוף: טרשא שרי. למכור
סחורה בהמתנה ביותר מדמיה ובלבד
שלא יפרש לו אם מעכשיו הרי הוא
לך בפחות אלא ימכור סתם כרך וכן
ליוס פלוני: קץ ליה. אם מעכשיו
הרי הוא לך בפחות דזהדיא פריש
ליה דשכר המתנה הוא טוטל: טרשא
דידי שרי. עשה שכר תמרים היה
ומוכר לו בזמן הזול בתשתי כשער
של ניסן וממתין לו עד ניסן: שיכראי
לא פסידו. אינו מתקלקל והיימתי יכול
להניעו עד ניסן: וזו לא לריבנא.
שאי עשיר ואיני דחוק למכור כשער
של עכשיו: ויל בתר דידהו. אחרי
הלקוחות דאיניהו ודאי אגר נטר יהבו
ליה למר דאילו הוה להו זוזי הוה שכיח
להו שיכרא טובא כשער של עכשיו:
אמר רב חמא טרשא דידי ודאי שרי.
מוכר פרקמטיא היה מוכר במקום
הזול כשער שהוא נמכר במקום
היוקר וממתין להן והן מעלין אותו
למקום היוקר והוא מקבל עליו אחריות
דרך זהליכה והלקוחות משתכרים
בפרקמטיא שלוחין הם בנעומו
ומבליין לכאן ואחריהם החזרה עליהם
וכיון דלא מקבלי עלייהו אחריות לא
הוה מלה גבייהו עד שהפרקמטיא
נמכרת והן מקבלין המעות ואותן
המעות נעשין עליהם מלה ואין

ניחא ליה דלא ניסתרי עבדיה. פי' בעורג' לשון סמירה וקלוקל
וא"ת בללו האי טעמא נמי פטור דלא תנן (ב"ק ד' לו):
גול עבדים והזקיפו משלם כשעת הגזילה אבל שכר פעולתם לא
משלם יש לומר דיש לחלק בין נחת לדעתא דגולנותא נחת
לדעתא דמלאכה כדמפליג התם גבי
המוקף ספינתו של חזירו ועשה זה
מלאכה: שביירות אינה משתלמת
אלא בסוף. אפילו למ"ד בהגול קמח
(ב"ק ד' נט. ושם ד"ה ואב"א) ובהל"ש
מקדש (קדושין ד' מת. ושם ד"ה ר"ע)
דישנה לשכירות מתחילה ועד סוף
מודה דאינה משתלמת אלא לכסוף
כדליף הכא מקרא ואפי' למ"ד אינה
אלא לכסוף מודה דפועל יכול לחזור
בו ואפילו בחלי היום וכשהוא חוזר
הרי הוא סוף שאינו רואה לעשות
מלאכה יותר ולא נפקא מינה מההיא
פלוגתא אלא לענין קדושין דאי ישנה
מתחילה ועד סוף משיצא מלה ואין
מקדש בה ונפקא מינה נמי לההיא
דפ"ק דמסכת ע"ז (ד' יט: ושם ד"ה
אלמא) הגיע לכיפה שמעמידין בה
ע"ז אסור לבנותה וקאמר בגמרא
אם צנה שכרו מותר ומפרש טעמא
משום דישנה לשכירות מתחילה ועד
סוף ואימת מיתקדש במכוס אחרון
מכוס אחרון ליה זה שוה פרוטה:
שביירות ש"פ שנה זו אינה
משתלמת אלא בשנה

האחרת. ואם תאמר דכפ"ז דבכורות
(ד' נג:) דרשין דלין תורמין מן
החדש על הישן משום דכתיב שנה
שנה דמשמע אותה שנה עלמה וי"ל
דהתם כתיב שנה בלא ז' והכא
דרשין מדכתיב שנה צנה צנה צ' ד
דמשמע צנה צנה האחרת ואם תאמר
דנפרק עד כמה (שם ד' ס: ושם
ד"ה שנה) גבי צבור תאלכלו שנה
בשנה ליוו היל שנה הנכנסת בציבורה
היי אומר זו שנה של צבור דלא
מניין לשנת עולם שאם נולד צכסליו
שנת עולם מסיימת בתשתי יאכל עד
כסליו והשתא ה"ל למדרש שלא יהא
נאלל עד שנה אחרת ולא בתוך שנתו
וי"ל משום דמוכח קרא דנאלל בתוך
שנתו דכתיב (שמות כג) ציום השמיני
תתנו ליי:

נקמי' להו שוקא. דאי לאו
הכי הוה אסור [א] אע"פ
שאחריות הדךך היה על רב חמא
שהרי היו עורמין לו להציא סחורתו
ולמכרה בשכר הלוואתו אבל השתא
דנקטי להו שוקא אף בתורמין היו
בשגיל עורמין וש"י:
והלכתא

של שנה זו אינה משתלמת אלא בשנה אחרת: ואם לגורן בשנים עשר
מנה אסור: אמר רב נחמן. י' טרשא שרי איתיביה רמי בר חמא לרב נחמן
ואמרי לה רב עוקבא בר חמא לרב נחמן ואם לגורן בשנים עשר מנה
אסור א"ל התם קץ ליה הכא לא קץ ליה אמר רב פפא טרשא דידי שרי
מאי טעמא שכראי לא פסידו זוזי לא צריכנא אנא הוא דקא עבידנא מילתא גבי
לוקח אמר ליה רב ששת בריה דרב אידי לרב פפא מאי חזי מר דקא אולת בתר
דידך חייל בתר דידהו דאילו הוה להו זוזי הוה שקלי כי השתא אולת לדית להו
זוזי שקלי כיוקרא דלקמיה א"ר חמא טרשא דידי ודאי שרי מאי טעמא ניהא
להו דליקו ברשותי דכל היכא דקא אולת שקלי אולת להו נקוט להו שוקא
והלכתא

כאן רבית: נקטי להו שוקא. מכיזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס:
והלכתא

כאן רבית: נקטי להו שוקא. מכיזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס:
והלכתא

כאן רבית: נקטי להו שוקא. מכיזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס:
והלכתא

כאן רבית: נקטי להו שוקא. מכיזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס:
והלכתא

כאן רבית: נקטי להו שוקא. מכיזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס:
והלכתא

כאן רבית: נקטי להו שוקא. מכיזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס:
והלכתא

ל"ט א מ"י פ"ו מהל'
מלה ולוה ה"ב
סמג לארין קנז טושי"ע י"ד
פ"י קפו סעיף א:
ס ב מ"י ס"ח ה"ל טו
סמג ס"ט טושי"ע י"ד
פ"י קפא סעיף ח:
מא ג מ"י ס"ט טושי"ע
ס"ט טושי"ע:
מב ד מ"י ס"ט טושי"ע
ס"ט טושי"ע:
מג ה מ"י ס"ח ה"ל ח
סמג ס"ט טושי"ע י"ד
פ"י קפו סעיף ו:
מד ו מ"י פ"ח ס"ה ה"ל
א סמג ס"ט טושי"ע
י"ד פ"י קנז סעיף א:
מה ז ח טושי"ע י"ד פ"י
קנז סעיף א:
נ"ט מ"י פ"ח ס"ה ה"ל
מלה ולוה הלכה ג
ועין במ"מ [טושי"ע ג
סעי' ד ופ"י קסז]:

כאן רבית: נקטי להו שוקא. מכיזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס:
והלכתא

כאן רבית: נקטי להו שוקא. מכיזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס:
והלכתא

כאן רבית: נקטי להו שוקא. מכיזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס:
והלכתא

כאן רבית: נקטי להו שוקא. מכיזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס:
והלכתא

כאן רבית: נקטי להו שוקא. מכיזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס:
והלכתא

כאן רבית: נקטי להו שוקא. מכיזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס:
והלכתא

כאן רבית: נקטי להו שוקא. מכיזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס:
והלכתא

והלכתא כרב חמא. אור"ת הלכתא נמי כר"נ כטרשא מדיקאמר לקמן (דף סח.) לית הלכתא כטרשא ודפפונאי מכלל דכהנך הוי הלכתא והא דנקט הכא הלכתא כרב חמא לא אחא לאשמעינן אלא לאפוקי דרב פפא והיינו טעמא דר"נ לא שרי אלא גדלא קץ אבל רב פפא ורב חמא איירו אפילו נקץ או כשהער קבוע דהוי נקץ ורב פפא אשיניא דרב נחמן קאי דשאי הכא דקץ לה ולא גרסי' נמילתא דרב פפא טרשא דידי ודאי שרי דמשמע לישא דודאי דיותר שרי מדרב נחמן אלא גרסינן טרשא דידי שרי ואי גרס ליה איכא למימר דלכנראה דרב פפא דלא אויל במר לוקח שרי טפי אבל לפי האמת דרב נחמן שריא ודרב פפא אסור וכן פסק רב האי גאון בשער מ"ב דהלכתא כטרשא דרב נחמן ואי אף פירש טרשא דר"נ צע"ה נמנה שאנו מפרשים:

רב הונא אמר מוכר אוכל פירות ב"י. ולא רזו לפרש לוקח אוכל פירות וכדאמר ליה ארעא קנייה לך מעכשיו וזווי ליהוי הלואה גבך בדכסומן דלמתני' קיימי דקתני הכא מעות וטול את שלך ומשמע לכו וטול את שלך וכי את שלך וקני מקחך דע"י הבאת מעות קני מעתה או למפרע ולא משמע לכו טול את שלך שכבר קניית אלא שנתרת משכון שכבר נידו: **לא תמכרם אלא** כי ברמיב הוציאו אסור. מה שפירש בקונטרס פסק לו דמיס מועטין להוסיף על מעות הללו להעמידה נידו אם בא למוכרה משום דלא אורחא דמילתא הוא שימחול לו לגמרי בדמי הלואה דלמה יעשה קן דטוב לו שמתא בצורת משכון שיפדה ממי שיראה וזכנס פירש כן גדלאו מוספת דמיס פוסק עמו להנמיטה נידו אם בא למוכרה כדכתיחוק אותו מלוה ממעותיו ע"כ יהא זקוק לפדותה או למוכרה וא"ת אמאי אסרינן הכא והא תנן (לקמן ד' סה.) הלואה על שדה וא"ל אם אי אתה נותן לי מכאן ועד ג' שנים הרי היא שלי הרי היא שלו ומסתמא איירי בלוקח בפחות משיה וכן משמע בגמרא (לקמן סו.) דקאמר לאחר מתן מעות לא קנה אלא כנגד מעותיו ו"ל דלמאי דמוקי לה (א) מעכשיו אי"ש דלא הו"ל הלואה ואפילו למאן דמוקי לה בלא מעכשיו מ"מ התם הלואה היה יכול למכור מן השדה לאחר כנגד המלוה וליקח לעצמו המותר וכשהוא מניח לו כולה אינו עושה משום רבית אלא מילתא בעלמא הוא דעבד (מלוה לגביה) שמתל לו בזכנס: **לבשיהווי** כי מעות החוירים כי אסור. דלא כרבי יהודה ולא דמי למשכנתא בלא נכיתא (לקמן ד' סו.) דהכלא אם לא יפדה אין זה מלוה אלא מכר אבל משכנתא יכולים לעולם לפדות או הוא או יורשיו אבל כאן נהי דהוא יכול לפדות יורשיו אין יכולין לפדות: פטומי

והלכתא כר' אלעזר. דרביה קנזה יולאה דיינינן: **מתני'** ה"ג במתני' מכר לו את השדה ונתן לו מקצה דמים ואמר לו אימתי שפרטה הכא מותר המעות שעליך וטול שדה שלך: **אסור**. לעשות קן. ודוקא דאמר ליה לבי מיייתת מותר המעות קנה מעכשיו לפיכך אסור לעשות קן שאם יאכל מוכר פירות בתוך כך לכשיבא זה המעות נמלא ששדה קנייה לו מיום המכר וזה אכל הפירות בשכר המתנת מעותיו ואם יאכל לוקח פירות מעכשיו שמה לא יביא מותר המעות ויחזיר לו זה מה שקיבל ונמלא שלא יהיה שדה קנייה לו דהא לבי מיייתת קני מעכשיו אמר ליה והא לא אייתי ומעות הראשונות כמלוה בעלמא היו אלא מוכר וזה אכל פירות בשכרו: **גמ'** מי אוכל פירות. מכר וקבל מקצת מי אוכל פירות בתוך כך: **מוכר אוכל פירות**. לקמייהו מוקי לה שפיר כדמפרש ולא פליגי כ"ו: **משלשין**. מפקדין אותו ביד שליט אם יגמור מקחו יתנם ללוקח ואם לא יחזיר המוכר מה שקיבל ויטול פירותיו: **הא דאמר ליה לבי מיייתת** קני. מוכר אוכל פירות שאין השדה קנייה לו אלא מכאן ולהבא ועד השתא דידיה אכל: **הא דאמר לבי מיייתת קני מעכשיו**. אין זה אלא הנאי שאם יקיים תנאו יהא השדה קניו לו מן היום ואם קיים תנאו נמלא שאל המוכר פירות של לוקח עד עכשיו בשכר המתנת מעותיו: **מני רב ספרא**. ולא היה מפורש במשנה ממי שניהן מותרין וממי אסורין ופי' רבא מסבירא: קני מהשפא כשיעור זוזין. והשאר לבי מיייתת קני. זה אוכל פירות קרקע המגיע לדמים שנתן והמוכר אוכל השאר: **לבי מיייתת קני**. הכל מעכשיו שיהיה אסורין כדפרשית לעיל: **לבי מיייתת קני**. עד דמיייתת שדה של מוכר הוא: קני מעכשיו וזווי ליהוי הלואה גבך. כיון דלאקנייה מעכשיו הרי היא של לוקח ואם יאכל מוכר פירות בשכר המתנת מעות יאכל: **לד אהד**. דלמא אחי ליד רבית דלמא לא אחי כינא דאן מוכר אוכל ולא גמר לוקח מקחו אף כאן רבית גמר יש כאן רבית הלכך דלא כרבי יהודה. אבל ספרא קתני מוכר מותר ולוקח אסור לוקח מותר מוכר אסור אפי' רבי יהודה מודה דהתם ודאי איכא רבית דכי אמר ליה לבי מיייתת קני אין לו עכשיו זה כלום ואפילו גמר הלכך פירי דהשתא רבית הן אכלו

הגהות הב"ח

(א) חוס' ד"ה לא וכו' וי"ל דלמאי דמוקי לה דא"ל קני מעכשיו אי"ש:

הגהות הגר"א

[א] ה"ב סד"ה והלכתא. אף פירש ט"ו. גיב שפי' בעין טרשא דר"ס כמש"י כשער של יוסן ופרך מתני' ומשני דלא לא קן אלא כמו שיהיה השער או שמתא לא יתיקר או דקאמר אס מעכשיו כ"ו. דעת הרמב"ם והמב"ן דעת הר"ף ועי' בתלמוד ועי' הגי' ד"ה אפילו:

והיכא דאמר ליה קני מעכשיו וזווי ניהו הלואה גבך הרי קנייה לו מעכשיו ואם יאכל מוכר פירות הרי הוא רבית: **משכן** לו בית. כריתתא הוא: **בדמים הללו**. פסק לו דמים מועטים להוסיף לו על מעות הלואה להנמיטה לו אם בא למוכרה: **לד אחד**. האי נמי דלמא לא אחי ליד רבית דלא יראה למוכרה לעולם ולרבי יהודה אם יראה למוכרה מותר לזה לקבלה בדמים שפסק דמתחילת התנאי דל אחד הוא דהוה רבית: **מכר לו בית**. ונתן לו כל דמיו: **ואמר לו**. מוכר ע"מ כן אני מוכר לך שכשיהיו לי מעות החוירים לי וטול מעותיך: **אסור**. דנמלא שאין זה מכר וכשאל פירות שכר מעותיו עומד וטול: **לכשיהיו לך מעות החוירים** לך. הלוקח אמר לו מחליני כן: **מותר**. ולקמייהו מפרש טעמא: **מאן פנא**. אחיסור קאי: ה"ג **דאמר ליה מדעסו**. אם ארצה אחזירם ולא שתכעני גדלך מותר דאי נמי חזר וקבל מעותיו עד עכשיו שלו ויחזר ומוכרה לו אבל רישא שע"כ צריך להחזיר מעיקרא לאו מכר הוא: **שלא באחריות**. שאם יטרפנה בעל חוב שלי לא אחזיר לך כלום וכגון דפריש ליה הכי כהדיא כטרשא דאי מסתמא הא מוקמינא (לעיל ד' טו.) איכשמואל דאמר אחריות טעות סופר: **מגבינא שופרא שכתא ופירי**. מעדיית שנכסי אפרע לך אף את השדה שתשביח והפירות שיטרפו ממך: פטומי

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא

(6) ועי' תוס' ד"ה ומינמי
מדי' לאפקוקי. (7) ולקמן
ע"נ: קד: קט: קח: כ"ג
קמ"ה: קע: קט"ה: ק"ד: (8)
(9) ועל מח: וע"ג: (10) וק'
סמ"ה: (11) ל"ל פ"ג'
דנדרים, (12) רש"י מ"ו.

הגהות הב"ח

(6) תוס' ד"ה ומינמי
וכי' נבי' הוה גברא
לדחפיה: (7) בא"ד ומיהו
לכר' הוה. ל"ב' כלומר
אכל בלא ר"ג לא קשה
דכר' הוה אכר' הוה
כדסוגיא דנדרים משמע
דחוספ' כששיתות אלא
דכר' הוה דאסמכתא לא
קשה וזמן ס"ל דקשה
כשע' מתן מעות דש' יתן
טעם בדשעת מתן מעות
על דעת כן הלוהו כו'
אכל לר"ג יתן לנחמי
שהלך מניומי להחזירו.
א"פ' שיהי' ידע מילתיה
דכר' אכסו משום דכאן
קשה יותר כיון שעל דעת
כן הלוהו עד שהחזירו
מניומי שרבי' ס"ל דלף
לאחר מתן מעות קונה הכל
א"פ' ולכא' למימר שרבי'
כן הלוהו:

גליון הש"ס

ג"כ ב"ה דלוקח בקי'
לאחזרי. עין בתשובה דף
פ"ג ע"ה תוס' ד"ה מרבי'
כה"ל:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה פטומי כו'.
כ"ב ע"י ה"ה ומש"ס:
[ב] שם ד"ה ומניומי.
אלא כשאר כו'. כ"ב
ומניומי' כמד' לכל ממשכו
קנה: [ג] שם ור"ה מירך
כו'. כ"ב וביד הרמב"ם
וכמד' דנדרון בלחמ' קנה
המוכר וע"י רש"י שם ד"ה
ד"ו כו' משכ' דכרי' תוס'
דלא קנה וביד ש"ס:

פטומי מילי. אין אלו אלא דברי תנחומין בעלמא לפטום את לכו:
הא לא אמר ליה מדעמיה אסור. אלמא על כרחיה מקיים תנאה
לפיכך אינו מוכר והוה ליה כרביית ולא אמרי' פטומי מילי ניהו
הואיל ולא אתני מוכר: א"ל. הא דרבא נעשה כאומר מדעמיה

א"פטומי מילי בעלמא הוא אמר ליה רב אשי
לאמימר טעמא מאי * בכיון דלוקח בעי
לאתנויי והבא מוכר קא מתני אמרת פטומי
מילי בעלמא הוא אלא מתניתא דקתני
לכשיהו לך מעות אחזיר לך מותר דמוכר
הוא דבעי לאתנויי מוכר לא אתני ולוקח קא
מתני ואמרינן מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא
ואמר רבא סיפא דאמר ליה מדעמיה טעמא
דא"ל מדעמיה הא לא א"ל מדעמיה לא
אמרינן פטומי מילי בעלמא הוא א"ל נעשה
כמאן דא"ל מדעמיה אתמר: ההוא שכיב
מרע דכתב לה גיטא לדבייתהו אנגיד ואתנח
אמרה ליה אמאי קא מתנתח אי קיימת דידך
אנא אמר רב זבד * פטומי מילי בעלמא
הוא א"ל רב אחא מדפתי לרבינא ואי לאו
פטומי מילי מאי בדידה קיימא למישרי תנאה
בגיטא בדידה קיימא למשרי תנאה מהו
דתיבא הוא גופיה אדעתא דידה קא גביד
ויהיב גיטא קא משמע לן: הלוהו על שדהו:
אמר רב הונא בשעת מתן מעות קנה הכל
לאחר מתן מעות לא קנה אלא כנגד מעותיו
ורב נחמן אמר אפילו לאחר מתן מעות קנה
הכל עבר רב נחמן עובדא גבי ריש גלותא
כשמעמיה קרעיה רב יהודה קרע לשמירא אמר
ליה ריש גלותא רב יהודה קרע לשמירא אמר
ליה דרדקא קרעיה גברא רבה קרעיה חזא
ביה טעמא וקרעיה איכא דאמרי אמר ליה
דרדקי גינהו * הדר אמר רב נחמן אפילו
בשעת מתן מעות לא קנה ולא כלום איתיביה
רבא לרב נחמן אם אי אתה נותן לי מכאן ועד שלש שנים הרי היא שלי הרי
היא שלו אמר ליה אני אומר אסמכתא קניא ומניומי אמר * אסמכתא לא קניא
ולמניומי קשיא מתני' איבעית אימא מתני' רבי יוסי היא דאמר * אסמכתא קניא
איבעית

פטומי |א| מילי בעלמא הוא. דוקא הכא שכבר עמדו על סוף
לקנות שלח באתיות והיה מטעם הלוקח שלא היה
מתרצה המוכר למוכרה באתיות והוא לא היה רוצה להניח
מלקותה ששזיל כך ולהכי הוי פטומי מילי בעלמא אבל אם

בתימילת הדברים פתח המוכר קני
לך שדי דאי טרפי לה מיניך כו' לא
הוי פטומי מילי אלא תנאי גמור
כי נודאי לא נתכוון ללוקחו אלא
באתיות כמו שפתח לו המוכר ונפקא
מיניה למ"ד * [אתריות] לאו טעות סופר
הוא או לשאר תנאים וכן בסמוך
מיירי שנתרצה ומגר בדעתו ובפי'
לגרש בלא תנאי והיא באתה

לנחמו דנרייה:
קמ"ל. פירוש דבי גמי אדעתה
דידה מקנה לה אינו חוזר
דגם היא לא אמרה אלא פטומי מילי
משמע הכל דש"מ המגרס אשה
סמס אם עמד אינו חוזר בגט וכן
משמע בני שאלחו (גיטין דף ע"ה: ושם)
שהוצרך שמואל לתקן בגיטא דשכיב
מרע אם מתי יהא גט ואם לאו לא
יהא גט ומכאן מקשה ר"ת על פ"ה
ור"ח דפי' הא דלמר רב הונא בני
שאלחו (שם דף ע"ה: ושם) גיטו הרי הוא
כמתנתו מה מתנתו אם עמד חוזר
אף גיטו אם עמד חוזר ופי' דאסמכתא
ש"מ קאי דכשנתן גט סמס אם עמד
חוזר כמו במתנה ומינהו י"ל סוגיא
דהכא ושמואל פליגי ארבי הונא דה"ג
פליגי עליה הסם רבה ורבא שזב
מקשה ר"ת שם על פירושו ומפרש דרב
הונא אמתניתין דהסם קאי אמהיזס
אם מתי מחולי זה כו' אבל כשנתן
סמס מודה רב הונא דאינו יכול לחזור
ושם (ד"ה אמר) מפורש:
לאחר מתן מעות לא קנה א"א
כנגד מעותיו. וא"ת
יקשה דפרקי' בסמוך מי קא"ל קני
לגובינא והלא אמר ליה קני הכל
לסוף ג' והכל אינו קונה ולכן אף
כנגד מעותיו לא יקנה וע"ג דלעיל
בפרק הובב (דף מח: ושם)
אמרינן גבי ערבון שקונה כנגד
ערבון פליגי רבא ורבא אמר רבא
הואיל אלא שמתנה שאם יחזור
נמי לגובינא לא יקנה דאסמכתא הוא כדפירש לקמן וי"ל דהכא רב הונא קאמר לה דלמר בשעת מתן מעות קנה הכל וע"ג דבשאר
אסמכתא לא קני והטעם מפרש בסמוך וה"ג * שלח בשעת מתן מעות קני לכל הפחות כנגד מעותיו:
ומניומי אמר אסמכתא לא קניא. כלומר החזירי מדברי דכפי' בכוני' וא"ת בלא מניומי נמי קבלה רב נחמן בפרק גט פשוט (כ"ג דף
קסח. ושם) מרבה בר אבא אמר רב אין הלכה כר' יוסי ומיהו יש ספרים דגרסי' הלכה כר' יוסי ואי אפשר לגרוס כן כדמוכח
בפרק (ארכנע דנדרים) (דנדרים דף כו.) גבי ההוא (6) דלחפיה וכוותיה כ"ד' ואמר אי לא איתנא עד תלתין יומין ליבעטו וכוותי ולא אתא אמר
רב הונא בעילין וכוותיה ופריך והא אסמכתא היא ומשני שאני הכא דלחפיה ופריך כל היכא דלחפיה לאו אסמכתא היא והתנן מי שפרע
מקלת חובו והשליש שטריו כו' ואמר רב נחמן אמר רבה בר אבא אמר רב אין הלכה כר' יוסי ועוד ק' דמאי פריך הסם ארבי הונא
מדבר נחמן והא רב הונא פליגי עליה הכא ואמר בשעת מתן מעות קונה הכל וא"ת ליה דאסמכתא קנייא (8) ומיהו לרב הונא י"ן ליתן
טעם דבשעת מתן מעות לא חשיב לה אסמכתא דהסם כדנדרים ודאי הוי אסמכתא דאין חפך שיתקיים הקנס והגומא אלא מתנה כך
להסמך חזירו על דבריו אבל הכא על דעת כן מלוהו מעותיו שתייה השדה משוקעת צידו אם לא יתן לו עד שלש שנים אבל לרב נחמן
דלמר דלף לאחר מתן מעות קונה הכל לא יתן טעם זה ומפרש ר"י טעם שזה לשניהם דהכא קני טפי מבעלמא שנתחילת המשכנתא
הוי קלת כעין מקח וממכר שמתנה לו כל הקרקע להשתעבד לו כחזרת משכון וגם עשה לו טובה בהלוואה הלכך כשמרצה לו שיהא
שלו אם לא יתן לו עד ג' שנים יש בדעתו לפייס ולא להסמיכו על דבריו אמר כן אלא גומר בדעתו להקנות לו לרב הונא כדלית ליה
ולרב נחמן מקמי דלדר זביה כדלית ליה ומשום דעדיפא הך אסמכתא משאר אסמכתא אחי שפיר * (נמי) למניומי ולרב נחמן בטר דאהדריה
מניומי דמהני הכא מעכשיו בלא כ"ד חשבו וצ"ג דנדרים (דף כו:) אמרי' והלכתא אסמכתא קניא והוא דקנו מיניה כ"ד חשבו וסמס
קנו מיניה היינו קנין סודר וקנין סודר אינו אלא מעכשיו דלא מהני לקנות בו אחר זמן כיון דבהיהו שעתא כבר הדר סודר למרי' כדלמר
בפרק השותפין כדנדרים (דף מח:) [א] אלמא בשאר אסמכתות א"פ' מעכשיו לא קני אלא דוקא כ"ד' חשבו ומיהו קנס ששויין בשעת שירובין
מהני אפילו לא קנו כ"ד' חשבו כיון שנהוגין בו כל העולם מידי דהוי אסמכתא דלקמן (דף ע"ה.) דקניא ועוד דכדן הוא להחמיצ' כל
החומר בו כיון שצ"ח את חזירו וכן אם קבל עליו המלמד ששעה ששפיריהו קנס אם יחזור בו ולא ננאל מלמד דאמר מוזמן י"ן זה
אסמכתא דלא חשיב גזום כיון שמפסידו והוי כמו (לקמן דף קד.) אם אויבי ולא אעביד אשלים כדמייבא דלאו אסמכתא היא וא"ת בפרק ארכנע
נדרים דפריך מרב נחמן ארבי הונא טפי ה"ל למיפך דרב הונא ארבי הונא אית ליה הכא דאסמכתא לא קני אע"פ דתפיס המלוה
הוי כמו אתפיס דהסם דקאמר לאחר מתן מעות לא קנה וי"ל דהתפיסה דהכא דהוי במקרקעי לא חשיב כאתפיס דהסם דהוי במטלטלי
[ג] ור"ת מירך אקושיא דלעיל דלא קשיא דרב הונא דלמר הכא בשעת מתן מעות קנה ארבי הונא דנדרים דהכא קני משום דתפיס מלוה
גופיה ולעיל בפרק הובב (דף מח:) דלא קני מוכר הערבון אע"ג דתפיס ליה היינו משום דלא קני לוקח כפליים דלחיה לא תפיס:

גה א ב ג מ"י פ"ה
מה"ל מרבה הל"ג
וכ"מ שם טו"ש י"ד פ'
קע"ד פט"ו א וי"ע טו"ש י"ע
ח"מ ס' ח טע"ו א ופ"י
ז וע"ש:
ג ד מ"י פ"ו מה"ל מלוה
הל' ד ועין בהשגות
ובמגיד משנה סמג לאוין
ק"ג טו"ש י"ד פ' קס'
ח"מ ס' ח טע"ו א ופ"י
ח טע"ו:
ג ד מ"י פ"ו א וי"ע מה"ל
מכירה הל' ג ועי'
כ"מ סמג פ"ה י"ד פ'
טו"ש י"ד פ' ח טע"ו
ט:

מוכר רש"י

אסמכתא. הכתוב גומא
שאלס מנעתי את חזירו
לקמן עליו שאם לא יקיים
תנאו יתן כן וכן וע"ל מח:
היינו דבר דאינו נתן לו
מדעתו אלא סומך על דבר
שאינו דסבור שהוא יכול
ללחזר ופעמים שמלחין אותו
(שנהדרין כו.) המכתיב
לחזירו דבר כל מנת שיעשה
דבר לעתיד וסומך בלבו
בשעת התנאי שיוכל לקיים
הדבר כשיגיע זמן וכשיגיע
הזמן יתן אלא ויכל לקיים
(רש"י ב"ב פסח.) לא
קניא. ואינו תפס בתנאו
ולא יפסד בכך (שם).

אסמכתא. הכתוב גומא
שאלס מנעתי את חזירו
לקמן עליו שאם לא יקיים
תנאו יתן כן וכן וע"ל מח:
היינו דבר דאינו נתן לו
מדעתו אלא סומך על דבר
שאינו דסבור שהוא יכול
ללחזר ופעמים שמלחין אותו
(שנהדרין כו.) המכתיב
לחזירו דבר כל מנת שיעשה
דבר לעתיד וסומך בלבו
בשעת התנאי שיוכל לקיים
הדבר כשיגיע זמן וכשיגיע
הזמן יתן אלא ויכל לקיים
(רש"י ב"ב פסח.) לא
קניא. ואינו תפס בתנאו
ולא יפסד בכך (שם).

אסמכתא. הכתוב גומא
שאלס מנעתי את חזירו
לקמן עליו שאם לא יקיים
תנאו יתן כן וכן וע"ל מח:
היינו דבר דאינו נתן לו
מדעתו אלא סומך על דבר
שאינו דסבור שהוא יכול
ללחזר ופעמים שמלחין אותו
(שנהדרין כו.) המכתיב
לחזירו דבר כל מנת שיעשה
דבר לעתיד וסומך בלבו
בשעת התנאי שיוכל לקיים
הדבר כשיגיע זמן וכשיגיע
הזמן יתן אלא ויכל לקיים
(רש"י ב"ב פסח.) לא
קניא. ואינו תפס בתנאו
ולא יפסד בכך (שם).